

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő:

Kurkó Győriás

Bejegyzve a brassói törvény-

széken G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzura Millitár

a Presel sub No. 1437. 7. X. 1944

Szellem az igaz uton.

Csak napok választanak el a segesvári Petőfi-ünnepségektől, ahol bolgár román és magyar írók rakták le a dunavölgyi szellemi együttműködés alapjait és máris új megmozdulásról adhatunk számot. Brassóban román és magyar írók gyűltek össze és baráti megbeszélések keretében szövezték le azokat a gyakorlati alapelveket, amelyek a jövő közös munkáját és közös célkitűzéseit vannak hivatva megvalósítani.

Ez a megmozdulás talán nem olyan széleskörű, mint a segesvári irótalálkozó, hiszen itt csak két nép írói, szinte csupán egy város írói ültek egymás mellett családi közelségben. Jelentőségében azonban szinte megközelíti azt. Brassóban, a nemzetiségi elzárkózás hívós városában, az egymást mindig bíráló szemmel figyelők földjén egy maroknyi embercsoport ismét szakított a gyűlölködők hagyományával s arra az utra lépett, amelyet a demokrácia harcos szervezetei mindannyiunk számára már régen kijelöltek.

A Hazafiak Szövetsége körül csoportosult és a Magyar Népi Szövetség sorába tartozó demokrata írók és közírók attól kezdve most már Brassóban is a közönség hívós falát. Ezzel azt a reményt ébresztik, hogy mindenütt sikerül legyőznünk a reakció-szította ellenségeskedést, a nemzetiségi gyanakvást és a „történelmi (?) gyűlöletet”. Most érkezik el végre az ideje annak, hogy ez a megmozdulás viszályadja a brassói ódon Főter egyik házára illesztett Bem-émléktábla fölé tett valódi értelmét: azt, hogy ebben a városban is vannak hagyományai a minden nép szabadságáért, a világszabadságért folytatott harcnak és hogy a szellem embereinek ezt a harcot, ezt a közös harcot kell minden erejükkel tovább folytatniuk.

A Cenk alatt elterülő városban lezajló írói megmozdulás egyik megnyilvánulása annak a nagyobb és általánosabb mozgalomnak, amely feléleli Románia minden együttélő népét és amely végre is ezeknek a népeknek testvéri együttműködéshez fog vezetni.

Ennek a demokrata testvéri együttműködésnek jegyében és reményében zajlottak le pár héttel ezelőtt a kolozsvári, temesvári és marosvásárhelyi könyvnapok. Ezt tükrözte vissza a Józsa Béla Athenaeum és az Atheneul Nicolae Bălcescu legutóbb kidolgozott együttműködési munkaterv. Ebben a szellemben fogantak és valósultak meg a bukaresti, kolozsvári, temesvári és segesvári Petőfi-ünnepségek és ebben fog lezajlani a vasárnap sorra került brassói Petőfi-ünnep is.

A szellem munkásai most már ösztönös biztonsággal követik azt a láthatatlan, de annál biztosabban megérezhető irányvonalat, amelyet a tömegek mélyén rejlő erők vetítenek a történelem felületére. A széles néprétegek nem a gyűlölséget, hanem a békét vallják magukénak. Nem a nemzeti kizárólagosságot, hanem a testvériséget akarják. Nem az elnyomást, hanem a szabad együttműködést tűzték ki a jövő feladatául.

Ezt a célt fogja szolgálni a brassói román-magyar írói közösség is. Ennek a célnak ad hangot közösen megrendezett írói és művészi bemutakozásaival. Ez a cél vezeti majd azt a folyóiratot is, amelyben minden résztvevő író vagy költő a saját anyanyelvén közli műveit és fordításait, hogy ezzel az együttélő népek közös sorsának és közös feladatának felismerését szolgálja.

A brassói kezdeményezés valódi jelentőségét a jövő fogja megmutatni. De annyit már tudunk, hogy fontos állomás Románia együttélő népei és ezzel a dunavölgyi népek sorsközösségének tudatosulásánál.

SZEMLER FERENC

A Szovjetszövetségből visszatérve

Stoica Chivu nyilatkozott a sajtó képviselőinek

(Bukarest.) Stoica Chivu, az Általános Munkaszövetség alelnöke a Szovjetszövetségből visszatért szakszervezeti küldöttség vezetője, a fővárosi és vidéki sajtó képviselői előtt nyilatkozatot adott. Stoica Chivu kifejtette, hogy a küldöttség azzal a céllal utazott a Szovjetszövetségbe, hogy a szakszervezeti kapcsolatokat kíméljék. A szakszervezeti küldöttséget a legbarátságosabb módon fogadták a Szovjetszövetségben. Otttartózkodásunk ideje alatt számos nagy- és középzímet látogattunk

meg és mélyen megérintett az a nagyvonalú építési munka, amely ott folyik. Az egész ország lázas ütemben halad az újjáépítés felé és mindenki, a legfiatalabb munkástól egészen a felelős vezetőkig emberfeletti erővel dolgozik. Ez a nagyszabású építőmunka legszebb eredménye, hogy a háború nyomai már alig láthatók. Moszkva és Leningrád tüzei teljes termelőképességgel dolgoznak, a lakóházakat újjáépítik, a villamosok, vonatok rendszere sen közlekednek.

A Szovjetszövetség munkásai melegen érdeklődtek a mi munkásaink sorsa iránt és tudni kívánták, hogy kiirtottuk-e országunk életéből a fasiszta maradványokat. Megelégedéssel vették tudomásul, hogy a román szakszervezetek az ország demokratizálásában hatalmas erőt képviselnek. A Szovjetszövetség munkásai — fejezte be nyilatkozatát Stoica Chivu — szeretettel viseltetnek irántunk s a román munkásosztály színvonalának emelkedését támogatni fogják.

A berlini értekezlet sorsdöntő határozatai az egykori csatlós államok jövőjéről

A három nagyhatalom nagylelkűsége lehetőséget nyújt, hogy Románia, Magyarország is tagja lehessen az Egyesült Nemzeteknek

A potsdami történelmi jelentőségű értekezlet munkálatairól kiadott hivatalos jelentést kivonatolva már tegnapi lapszámbunkban ismertettük. Ezúttal a jelentésnek azt a részét közöljük, amely a demokrácia útjára tért egykori csatlósállamok sorskérdéseivel foglalkozik. Az erre vonatkozó hivatalos szöveg a következőképpen hangzik:

Az értekezlet az európai győzelem utáni mielőbbi tartós béke feltételeinek megállapítása érdekében a folytatandó közös politika tekintetében a következő nyilatkozatban állapodott meg:

Az elismert demokrata kormányokkal való békeszerződés megkötése szintén lehetőséget nyújt majd a három kormánynak, hogy támogassa ezen országoknak az Egyesült Nemzetek tagjai közé való felvételi kérelmeit. A három kormány kézzel fogva nyilatkozik, hogy a közeljövőben külön-külön megvizsgálja a Finnországgal, Romániával, Bulgáriával és Magyarországgal való diplomáciai kapcsolatok felvételét, a lehetőség szerint még az ezen országgal kötendő békeszerződések előtt.

A jelentés egy másik nyilatkozatot is tartalmaz, amely szerint a sajtó a dolgozták ki a romániai, bulgáriai és magyarországi Szovjetséges Ellenőrző Bizottságok tevékenységét illetően.

Az erre vonatkozó kitétel a következőképpen hangzik:

A három kormány tudomásul vette, hogy a romániai, bulgáriai és magyarországi Szovjetséges Ellenőrző Bizottság szovjet képviselői brit és északamerikai kártársaihoz javaslatokat juttattak el az ellenőrző bizottságok tevékenységének enyhítéséről, amit az európai ellenségeskedések megszűnése tett lehetővé.

A három kormány megegyezett abban, hogy ezen országok szövetséges ellenőrző bizottságainak eljárási módjait azonnal átvizsgálja. E módosításról figyelembe veszik ama három kormány érdekeit és felelősségét, amely kormányok együttesen követték az illető országokkal a fegyverszüneti feltételeket. Ehhez az immár elfogadott javaslatok szolgálnak alapul.

A francia kormány minisztertanácsra hivatkozva De Gaulle miniszterelnök elnökségével és ez alkalommal tanulmányozás alá vették a három nagyhatalom potsdami határozatait.

A francia kormány egyik szóvivője kijelentette, hogy noha Franciaország rendkívül súlyos veszteségeket és pusztításokat szenvedett Németország részéről, hajlandó lemondani bizonyos kártérítésekről. Ezt azonban csak abban az esetben teszi, ha elismerik jogos követeléseit a Németországgal kapcsolatos személyi biztonságára és a világbiztonság tekintetében.

Páratlan méretű szabotázs-cselekmény Csehszlovákiában

(Prága.) A csehszlovák fővárosból érkezett távirati jelentés példa nélkül álló szabotázs-cselekményről számol be.

Az elmúlt éjszaka a Krasno-Brezno közelében levő hatalmas kábelgyárban robbanás történt, amely az üzemet romba döntötte és a közeli faluban is mérhetően pusztulást okozott.

A robbanásnak 50 halálra áldozata van, köztük 5 német hadifogoly.

A haladéktalanul megindított vizsgálat kiderítette, hogy hitlerista németek szabotázs-cselekményéről van szó. A lakosság felháborodottan követelte valamennyi krasno-breznoi német azonnali száműzését. A hatóságok kénytelenek voltak a város és a környék területére ostromállapotot elrendelni.

A robbanás Csehszlovákia eddigi történetének leg súlyosabb ipari katasztrófája.

Dühöng a terror Görögországban

(Moszkva.) Beérkezett sajtójelentések szerint Görögországban sármás belső állapotok uralkodnak. Több, mint 20.000 hazafi szenved az ország különböző börtöneiben, köztük 3000 nő és rengeteg 14—16 éves gyermek. Négy fogoly, akik ellen semmi vádat nem tudtak igazolni, az átért borzalmak hatása alatt megőrültek. Azok száma, akik ellen a görög rendőrség valóságos hajtóvadászatot rendez demokrácia meggyőződésük miatt, becslések szerint 80.000 főre tehető.

A halladékszellemű sajtó is a legbarbárabb üldözésnek van kitéve. A demokrata újságok szerkesztőit és nyomdát a Vulkaris kormány által támogatott hulla-gán bandák szétrombolták.

Az EAM szervezet egy küldöttsége a napokban felkereste a miniszterelnököt, akitől követelték a letartóztatottak szabadonbocsátását, a fogvamaradottakkal való emberibb bánásmódot, az utóbbi napokban fellángolt erőszakos cselekmények megszüntetését és az ukormány politikáját

SZERVEZETI ÉLET

Az augusztus 5-én, vasárnap tartandó brassói Petőfi ünnepélyre a belépésre jogosító meghívók korlátozott számban még átvethetők a MNSZ Prezan utcai székházában. A megváltások összegét a rendezőség egyrészt magasabb kulcs szerint szabta meg, hogy a magyar társadalom tehetősebb tagjai kellő módon kifejezést adhassanak áldozatkészségüknek, másrészt azonban a többi helyek árát olyan alacsonyan állapította meg, hogy a széles néprétegeknek módjában álljon nagy költségeik emlékünnepeken résztvenni.

Itt említjük meg, hogy az ünnepélyen valószínűleg résztvesz Illyés Gyula író és Farkas Ferenc nemzetgyűlési képviselő.

A MNSZ brassói szervezetének óbrassói tagozata felhívja az óbrassói magyar ifjúság figyelmét, hogy augusztus 4-én, szombaton este fél 7 órakor jelenjék meg teljes számmal a Bartha féle helyiségben az ifjúsági csoport megalakítása céljából.

A MNSZ brassói szervezetének óbrassói tagozata felhívja az óbrassói népiorségi tagjait és mindazokat, akik a népiorségben részt akarnak venni, hogy augusztus 6-án, hétfőn este 8 órakor okvetlenül jelenjenek meg a Román-templom utcai kulturházban fontos megbeszélés céljából.

A MNSZ belváros-bolgárségi tagozatának ifjúsági csoportja augusztus 6-án, hétfőn este fél 7 órakor összejövetelt tart a szervezet Prezan utca 5. szám alatti székházában.

Iparosok figyelmébe

A brassói cipész-mesterek szervezete ezúton értesíti tagjait, hogy augusztus 6-án fontos beszámolót és megbeszélést tart a Mitropolitul Filitti 5. szám alatti székházában, amelyre kéri az összes tagok pontos megjelenését a vezetőség.

A brassói cipész-mesterek szervezete július 23-án tartott közgyűlésén új vezetőséget választott. Az új vezetőség ezután még szorosabban kíván együttműködni a demokrata szervezetekkel.

Az új vezetőség tagjai: elnök Bíró Antal, elnökhelyettes Luca Petru, alelnökök Bardócz Béla és Zavici Ioan, jegyzők Moțoc Iosif, és Boda László, pénztáros Elek Lajos, ellenőrök Spudercu Gheorghe és Kató József. Megválasztottak 14 választmányi tagot is.

Tegnap avatták fel a brassói Nivea gyár étkezdéjét

(Brassó) A munkásság, tisztviselők és az igazgatóság jelenlétében tegnap avatták fel a Nivea gyár üzemi étkezdéjét.

A nagyogóan tiszta étteremben felhűrhás munkások szolgálták fel első ízben az étkezde első kétfogásos ebédjét. Erre az alkalomra a vállalat vadonatúj fehér köpenyekkel látta el munkánsóit.

A kétfogásos, izletes és tápláló ebéd az alkalmazottaknak mindössze 200 lejbe kerül, az árklönbözötet a vállalat igazgatósága fedezi. Mindenesetre örvendtes jelenség, hogy — miután már majdnem valamennyi gyár létesített étkezdét — a Nivea gyár is megtette ezt a fontos lépést, amellyel nagyban hozzájárul nemcsak az alkalmazottai anyagi helyzetének megkönnyítéséhez, de a munkásság közösségi érzésének fejlesztéséhez is.

Közművelődési estély Köhalomban

(Köhalom) A köhalmi szórvány csekély számú magyarsága is megalakította a MNSZ helyi szervezetét és ezen belül ifjúsági tagozatát, amely a mozgó nagy ermben sikerült műsoros estélyt rendezett.

Az estély kiemelkedő számai voltak a szépen előadott Petőfi versek, ének és táncszámok, valamint két egyfelvonásos szindarab. A szereplők közül nagy készséget árultak el Uzoni Mihály, Nagy Irén, István Endre, Ráduly Imre, Jakab Sándor, Rájszter Margit, Stráza Margit, Korodi András, Imre Irén, Dimény Jenő és Kelemen Géza. A rendezésért Nébel Sándor ifjúsági alelnököt és Ráduly Mihály ifjúsági elnököt illeti a dicséret.

NÉMET POLGÁROK, BEVÁDOLLAK BENNETEKET!...

Irta: Petőfi Sándor

Pest, március 20, 1848.

Az egyetértés amely eddig kivétel nélkül uralkodott a fővárosban, bomlani kezd. Német polgárok, bevádollak benneteket a nemzet és az utókor előtt, hogy azt ti bontottátok föl! E kettő itéljen fölöttetek.

Ők nyilatkoztak először, hogy a nemzetországba maguk közé zsidót nem vesznek és így ők dobtak először sarat március 15-ikének szűz tiszta zászlajára!... Avagy nem áll-e azon a jelszó és nem kiáltottátok-e velünk együtt: szabadság, egyenlőség, testvériség? Igen, ti velünk kiáltottátok ezt, de — most már látjuk — nem igazságszeretettől, hanem félelemből!

Megszüntetek már félni? Ne szünjetekek meg, mert eljött és még nem mult el a jutalmazásnak és büntetésnek ideje!

Várhattok-e igazságot a magatok részére, ha nem vagytok igazságosak mások iránt?

S miért üldözik ti a zsidókat, hogy meríték őket üldözni itt minálunk? Hüllött-e egy csepp véretek e földre, midőn a hazát szerezték, vagy midőn oltalmaz-

ták? Nem; ti jöttment emberek vagytok, állig van köztetek olyan, aki be tudná bizonyítani csak azt is, hogy első nagyapja itt halt meg, annál kevésbbé, hogy itt született. Olyanok voltatok, mint az I, midőn bejöttetek; most olyanok vagytok, mint az O... Legyen bennetek annyi becsületérzés, hogy ha már nem szeretik is e nemzetet, melynek földjén meghiztatok, legalább ne piszkoljátok azt be!

De a legszomorubb az, hogy nincs olyan gyalázatos ügy, melynek pártfogói, apostolai ne támadnának. Ezen égbekiáltó igazságtalan zsidóüldözésnek apostola lett néhány zugprókátor, kik most szeltire prédikálnak a zsidók ellen, s aki az igazság mellett szót emel, arra e megvetendő hamis proféták elég szemtelenek azt kiáltani, hogy a zsidók által megvan vesztegetve. A nyomorultak! nem tudják, vagy nem akarják hinni, hogy önálló, becsületesebb emberek is vannak, kik nem szennyes önérdék rabszolgái, hanem a tiszta igazság és humanizmus barátai.

Megkezdődött a Népvédelmi Egyesület első szabad nagygyűlése

(Bukarest.) Szerdán délelőtt kezdődött meg az egyetem jogi karának csarnokában a Népvédelmi Egyesület (Apărarea Patriotică) első szabad nagygyűlése.

Az országos nagygyűlés megnyitása délelőtt fél 11 órakor a román királyi himnusz és a szovjet himnusz eljátszásával vette kezdetét. Az ünnepélyes megnyitáson megjelentek Călinescu I. Mihály király, Călinescu Elena anyakirálynő, valamint Nicodim pátriárka képviselői is. A kormányt Groza Péter dr. miniszterelnök, Georgescu-Teohari befűgyminiszter, Bagdasar dr. egészségügyminiszter, Nicolau Gheorghe társadalombiztosítási miniszter, Constantinescu-Iasi propagandaügyi miniszter, Alexandrescu Anton szövetségi miniszter képviselték. A hatóságok vezetői szintén jelen voltak a megnyitási ünnepségen.

Szovjet részről megjelent a nagygyűlésen Dangulov követtségi első titkár, valamint Morev és Lubov a Tass moszkvai hírügynökség kiküldöttei.

A romániai Vörös Keresztet Costinescu I. dr. képviselte, míg Mezincescu dr. a Társadalomgondozó Hivatal részéről vett részt. Teljes számban jelen volt a Népvé-

delmi egyesület központi vezetősége.

A diszülést Nicolau társadalombiztosítási miniszter nyitotta meg, majd az üdvözlő beszédekre került a sor. Az Uralkodó, az Anyakirálynő, Nicodim pátriárka képviselőinek üdvözlő beszédei után Groza miniszterelnök üdvözlő szavai következtek, majd Tanăsescu tábornok a hadsereg jókívánságait tolmácsolta. Ezután a „Tudor Vladimirescu” hadosztály, a „Horia, Cloșca és Crisan” hadosztály képviselői, Dombrowszky tábornok főpolgármester, végül pedig az Általános Munkászövetség és a többi demokratikus tömegszervezetek képviselői mondhattak üdvözlő beszédet.

Groza Péter dr. miniszterelnök a következő üdvözlő beszédet a Népvédelmi Egyesület nagygyűléséhez: „Gondolhatom a Népvédelmi Egyesület első szabad nagygyűlésére barátaim között érzem magam. Elismerésemet fejezem ki azért a hűség és fáradságtalan támogatásért, amelyet a háború okozta sebek begyógyításának munkájában és a szabad és demokratikus ország új életének felépítése terén tanúsítottak.”

Részletek Groza Péter miniszterelnöknek a nagygyűlésen elmondott beszédéből

(București) A Népvédelmi Egyesületek nagy gyűlésén Groza Péter miniszterelnök is beszédet mondott. Beszédéből alább közlünk néhány részletet:

„A nép akarattal állunk az ország élén. Erőnk a nép akarattal fakad. Annak a népnek az akarattal, amely szorosan körénk csoportosulva valósítja meg saját céljait.”

„Kudarcot vall minden hazug kísérlet, amely ezt az igazságot el akarja ferdíteni, mert az igazság, a haladás, a fejlődés útját nem lehet meghamisítani. A valóság könyörtelenül megy a maga útján és még nagy meglepetéseket hoz azok számára, akik ezt nem akarják felismerni.”

„Nem vagyunk emberfeletti lények, a kik csodát tehetnénk. Egyszerűen csak a ti akaratok végrehajtó szervei vagyunk,

ti pedig, akiknek bizalma bennünket erre a polcra helyezett, tartások szent kötelességnek, hogy bennünket teljes erővel segítsenek nehéz munkánkban. Erkölcsei és anyagi erőstökkel, hiszen valamennyien itt vagytok. Itt van az egyház, jelen van a hadsereg, az értelmiségiek, a nép előharcosai, az üzemi munkásság, velünk van az ország gerince: a fődművéség.”

Valamennyiünk együtt erejével minden feladatot megoldhatunk, amit tőlünk vár az ország. Megteremtjük azt az országot, amelyet annak minden fia faji, nemzeti és felekezeti különbség nélkül édes hazájánál érez majd. Azt a boldog országot, ahol a munkának végre megérdemelt becsülete lesz, ahol nem zsákmányolja ki az ember az embert: a szabad, független és demokratikus Romániát.”

Mindenki sajnálhatja

aki nem látta múltkor este a brassói Astra teremben felépő szovjetművészeket. Egyszerű tábóri együttes, amilyen valószínűleg sokszáz működik a Vörös Hadseregben.

Megjelent a kényszereladásokat hatálytalanító törvény

(Bukarest) A Hivatalos Lapban megjelent a rendkívüli körülmények között létrejött eladások hatálytalanításáról és visszavonásáról szóló törvény. Ez a törvény azokra az eladásokra vonatkozik, amelyek a vasgárdista és az Antonescu-parancsuralom idejében kényszerhatás alatt jöttek létre. A törvény nem tartalmaz egyenes intézkedést arra vonatkozólag, hogy előírásai mennyiben vonatkoztathatók az északkeletre helyezettre is. Feltételezhető azonban, hogy a törvényhozó a megszüvegezésnél figyelembe vette az ottani körülményeket is.

A törvény első szakasza azokat az eseteket sorolja fel, amikor a zsidó eladó által kötött szerződés a benyújtott kérelemzés alapján jogszerűen hatálytalanítható. E szerint azonnal hatálytalanítható az olyan adásvételi szerződés, amely 1940 szeptember 6 és 1941 március 28-ika között jött létre egy olyan személlyel, aki vasgárdista, fasiszta, hitlerista vagy antiszemita szervezet tagja, illetve egy ilyen szervezeti tag rokona volt.

Ugyanez vonatkozik azokra az 1940 szeptember 6 és 1941 augusztus 23-ika között létrejött szerződésekre, melyet románizációs célból bármilyen formában közhatalóságok, politikai vagy szakmai szervezetek, vagy miniszterek, államtitkárok, románosítási biztósok kényszerítettek ki. Az ország romlásáért felelősségre vont és elítélt személyekkel kötött szerződések szintén ez az eset. Hatálytalanítható jogcím továbbá, ha olyan kereskedelmi vagy ipari vállalkozásról van szó, amelynek igazgatása szakmai tudáshoz vagy iparigazolványhoz van kötve és a megszerző valamely románosításban résztvevő pénzintézethez tartozott és nem volt meg a szükséges szak tudása.

Amennyiben az elidegenítés 1940 augusztus 9-ike és 1944 augusztus 23-ika között történt és a zsidóellenes törvényekből származó kötelezettség felfüggetlése volt, a hatálytalanítás csak abban az esetben mondható ki, ha az által az előző zsidó tulajdonos legalább a kérdéses javak akkori értékének 25 százalékával egyenlő kárt szenvedett. Hatálytalanítás alap továbbá, ha olyan helyiségekről van szó, ahonnan tömegesen üritették vagy deportáltak a zsidókat.

Kényszereladásnak tekintik továbbá a törvény, ha a szerződés a kérdéses javaknak az állam tulajdonába való átszállásáról szóló törvény megjelenésének időpontjában, vagy az ezt megelőző 30 napon belül kötötték és az elidegenítés folytán az eladó 25 százalékos vagy annál nagyobb károsodást szenvedett.

Ha az 1940 szeptember 1 és 1944 augusztus 23-ika között kötött szerződés révén a zsidó eladó 40 százalékos vagy ennél nagyobb károsodást szenvedett, kérelme alapján a hatálytalanítás szintén elérhető. Ez alkalmazandó figyelembe véve minden szolgáltatást, amit a vételárral kapcsolatban a zsidó eladó kapott. Végtül felbontható az eladási szerződés abban az esetben is, ha az átvett zsidó tulajdonért fizetett vételár legalább 75 százalékban a rendkívüli románosítási alapról vagy más hasonló célú pénzintézet alapról származott.

A törvény második szakasza azokat az eseteket sorolja fel, amikor ellenkező bizonyításig vélemezendő, hogy az eladási szerződés kényszerhatás alatt jött létre. A törvény feltételezi a kényszerhatást, ha olyan üzlet vagy műhely elidegenítéséről van szó, amely a zsidó egyéni jövedelmi forrását jelentette, ha a megörzö vasgárdista, vagy hasonló jellegű személy vagy közület, illetve ilyen személy rokona volt, ha a szerződést ilyen célzattal különleges úrlapon állították ki.

A törvény harmadik szakasza azokat az eseteket sorolja fel, amikor feltételezhető, hogy az elidegenítés csak látszólagos volt, illetve álcázási célból történt. Így többek között látszólagosnak minősíthető az a szerződés, amelyben a vásárló fél a zsidó eladó társa, alkalmazottja, műszaki vagy jogi tanácsadója volt, vagy a szerződésben kikötötték, hogy legalább a vételár felét az üzlet jövedelméből kell a vásárlónak megfizetnie, vagy pedig megfordítva a zsidó eladó alkalmazva volt vagy társas viszonyba lépett az új tulajdonossal. Hasonlóképpen, ha a vállalat vezetője továbbra is a régi tulajdonos maradt vagy pedig továbbra is az ő birtokában maradt az elidegenített tulajdon.

A törvény további intézkedései a hatálytalanítási eljárás szabályait részletezik.

Egy régi „madoszista” beszél:

Kiss Gyula nyilatkozik a Népi Egységnek Udvarhely megye gondjairól és örömeiről

(Brassó.) Kiss Gyula, a régi, kipróbált „madoszista”, a MNSZ udvarhelymegyei szervezetének elnöke, Brassóban járt. Nem az egykori Cenk alatti harcok emlékeit jött idézni, hanem „hivatalos ügyet” intéz.

Kiss Gyula megmaradt a réginek. Ugyanabban a ruhában jár, mint amikor brassói „székely szolgaleány” volt és szabadidejét a demokratikus szervezkedés munkájának szentelte. Alakján is hiába keresnők az elnöki tekintély nyomát: ma

is ugyanaz a munkásarc, ugyanaz a szívós, szikár természet.

De az okos, józan székely fej sem változott. Az „urak” nyugodtan jöhetnek politikai tisztánlátást tanulni tőle. Olyan kimerítő helyzetképet fest, az udvarhelymegyei dolgokról, hogy egy közgazdasági szakember sem adhatna különben.

Először a politikai helyzet iránt érdeklődöm. Szabatosan magyarázza, világos okfejtéssel és józan mérlegeléssel.

A tömegek megérzik a demokrácia lényegét

— Tagadhatatlan, hogy szilárd, öntudatos, demokratikus munkára van szükség. A sovinszista szellem túlságosan mélyen begyökeresedett a lelkekbe, mintsem, hogy egyik napról a másikra teljes eredményt lehetne elérni. Főleg azért nem, mert a reakció alattomban állandóan dolgozik és minden lehetőséget felhasznál az aknamunkára. Módszerait aszerint változtatja, amint a helyzet megkívánja. A tömeg pedig ma szerfölött érzékeny, a legkisebb érintésre is azonnal rezdul.

— Mi az oka ennek az érzékenységek?

— A tömeg belekóstolt a demokratikus szabadságba és féltékenyen őrökdi a vívmányok fölött. Megállapítható azonban, hogy a tömegek pontosan megérzik a demokrácia lényegét, nehezen téríthetők el az igazi útról. Itt van például az állatbeszolgáltatások kérdése. Udvarhelymegye hozzávetőleges számítás szerint eddig több, mint 20 ezer állatot szolgáltatott be. Ez a szám aránylagosan soknak mondható, ha figyelembe vesszük, hogy ezen a megyén is végigdübbögött a háború. A falusi gazdák megszínlik az igazságot hiányát. Mégsem akadtam egyetlen értelmes földművelőre sem, aki ne értené meg, hogy a fegyverszünet teljesítése magától értetődő, becsületbeli kötelesség.

— Milyen visszhangot váltott ki Georgescu Teohari ismert beszéde a lakosság körében?

— Feltétlenül jó hatást. — Mosolyogva fűzi hozzá: — Legalábbis azok részéről, akik meg akarják érteni. Belátják, hogy a Groza kormányt a legjobb szándékok hajtják át a magyarság irányában. Ha pedig a kivitelezésbe hibák csúsznak be, a kormány az első, aki a bajokat orvosolni igyekszik. A múlt héten lennt járt Vlădescu-Răcoasa nemzetiségügyi miniszter és azonnal orvosolta a nyelvhasználat és az állampolgársági törvény alkalmazása körül felmerült félreértéseket. Igéretet tett egyben, hogy a besorolások körüli tévedések ügyében is minden tőle telhető megtesz. Persze ez utal is a reakció volt az, amely süttőgő hírverésével igyekezett felnagyítani a sérelmeket...

Nagy ipari lehetőségek a megyében

A megye gazdasági helyzetére fordítjuk a szót.

Kiss Gyula elmondja, hogy a kenyérlátás kérdése ott is fenállt, habár talán nem éppen olyan súlyos formában, mint több más helyen. Az idei termés jónak mondható. Az aratás a megyében befejezés előtt áll. Gyümölcs is bőven termett ebben az évben.

A megye egyik legnehezebb gazdasági kérdése a parajdi sóbánya helyzete. Itt is természetesen a közlekedési nehézség miatt vannak a bajok. A Parajd—Balázsfalva vasútvonal három felrobbantott

mindenütt ünnepélyekkel áldoz emlékének.

A Munkásegységfront brassói szervezete augusztus 5-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor rendezte meg ünnepségét a Capitol mozgó termében s erre valamennyi brassói lakost szívesen lát.

A MNSZ kiküldötte az Ellenséges Javak Ellenőrzési Bizottságának albizottságában

(Bukarest.) A miniszterelnök rendelkezése az Ellenséges Javak Ellenőrzési Bizottsága mellett egy albizottság alakult, melynek célja a helyszínen tanulmányozni a szervezet működésével kapcsolatos kérdéseket. A bizottságban részt vesznek az Ellenséges Javak Ellenőrzési

Bizottsága, az Általános Munkaszövetség, a Magyar Népi Szövetség s a belügyminisztérium egy-egy tagja. A bizottság a legrövidebb időn belül végigjárja Észak- és Délkeletre területeit s a lakosság körkér sereleit a helyszínen orvosolja.

hidját még nem lehetett helyreállítani. A kitermelt só felgyűlt és egyelőre nem lehet elszállítani. A sóbányai munkásokat a túlhalmozás elkerülésére a fakitermelésre állították át, a fából pedig faszenet égetnek. Itt azonban ismét felmerül a szállítási kérdése.

Vannak azonban biztató jelek is a megye gazdasági jövője tekintetében. Szejkefűrdőn mélyfúrásokat végeznek. Földgáz és nafta nyomokat találtak. Amennyiben a kilitások bevélték a hozzájuk fűzött várakozást, nagy ipari lehetőségek nyílnak meg a megye előtt.

— Milyen újság van még Udvarhelymegyében?

— Már régebben tervezték, hogy a kolozsvári magyar egyetem keretében Székelyudvarhelyt erdészeti, kohászati és bányászati főiskolát állítanak fel. A napokban a MNSZ központjának megbízásából székelyudvarhelyi járt lennt, aki megvizsgálta az erre a célra tervbevetett épületet.

Csak most kezdődik az igazi harc!

Megkérdeztük, mit tart a legsúlyosabb kérdésnek a megyében. Habozás nélkül válaszol: a tanítók javadalmazásának kérdését, habár ez a kérdés aránylag kisebb réteget érint. A tanítók egyelőre nem kapnak sehonnan fizetést és a Petőfi-alap az egyetlen, ahonnan a legnagyobb szükségűt szenvedők némi támogatást kaphatnak. A cukor, ruházati és bőrpári cikkek is erősen hiányoznak.

— Egyéb panasz?

== HIREK ==

NÉPI EGYSÉG

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Otvás-u.) 16, Tel. 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsátér) 2, Tel. 22-69

Előfizetési díj postai kézbesítéssel egy hónapra 1000 lei

Naptár

Vasárnap, 1945. augusztus 5. A nap 4 óra 41 perccel kel és 7 óra 28 perccel nyugszik. — Kat. Havas B. A. — Prot. Oszvald. — Ort. Eugenio. — Zsidó 5705 év Av hó 26.

Hétfő, 1945. augusztus 6. A nap 4 óra 44 perccel kel és 7 óra 28 perccel nyugszik. — Kat. Ur szünet. — Prot. Berta. — Ort. Ur szünet. — Zsidó: 5705 év Av hó 27.

Brassói mozgóképműsor

Aro: Tévelygés. **Astra:** Három szerelem. **Capitol:** Az első bűn. **CFR filmszínház:** Az elátkozott kastély. **Corso:** A cirkusz (szovjet film). **Lumina:** Szeretők. **Redut:** Május elsője Moszkvában, Bécs felszabadítása és az auschwitzi pokol. (Szovjet film).

Szolgáltatás gyógyszerárak Brassóban
Szombat: „A medvéhez” Tavikán, Fekete utca 20.

Vasárnap: „A reményhez” Jekelius, Kapu utca 17.

Hétfő: „Az arabhoz” Domnariu, Szabadságtér 13.

— Kopacz Tamás Csikszere da új polgármestere. A belügyminiszter Kopacz Tamást nevezte ki Csikszere da polgármesterévé Bálint Mihály helyett. Bálintot ugyanis Csikvármegye megyefőnökévé nevezték ki.

A brassói — hosszafalusi kisonát menetrendje. Brassóból indul: 6.30 — 7.30 — 8.50 — 10.10 — 11.10 — 12.30 — 13.30 — 15.00 — 16.10 — 17.30 — 18.40 — 20.00. Hosszafaluból indul: 5.15 — 6.00 — 7.45 — 9.05 — 10.05 — 11.25 — 12.25 — 13.45 — 14.40 — 16.25 — 17.25 — 19.00 — 21.10.

— A magyar evangélikus egyház ezúton értesíti egyháztagjait, hogy tekintettel a Petőfi ünnepségre, a vasárnapi istentiszteletet korábban, reggel 9 órakor tartják meg.

— Református egyházközségi közgyűlés. A brassói református egyházközség vasárnap, augusztus 19-én délelőtt az istentisztelet végeztével egyházközségi közgyűlést tart az agmennyház kijáratánál és az egyház és iskolafenntartási díjak megállapítása tárgyában. A közgyűlésre kéri valamennyi adófizető férfi- és nőtag megjelenését.

— A református elemi iskola közleménye. A brassói református elemi iskola igazgatósága ezúton hívja fel azon szülők figyelmét, akik 7 évesnél fiatalabb gyermekeiket óhajtják az első osztályba iratni, hogy korrendélyt kell kérniük. Közelebbi felvilágosítással az Ötvös utca 1. szám alatt levő lelkesítő hivatal szolgál.

— A Haladó Ifjúság önközüvő és uszótanfolyama. A Haladó Ifjúság brassói szervezete ingyenes uszó és önközüvő tanfolyamot nyit tagjai részére. A tanfolyamokra délelőttől 9—1 óra között lehet beiratkozni a szervezet helyiségében.

— Mennyi gyapot érkezett a Szovjetszövetségből. Eddig összesen három és fél millió kiló gyapotot kaptunk a Szovjetszövetségtől, amelyből 1,600.000 kilót már szét is osztottak a szövetszövetségi közt, míg a most érkezett 1,900.000 kiló gyapot most kerül szétosztásra. A piacra kerülő óriási mennyiségű pamutú ára szakértők számítása szerint további 20—40 százalékkal fog rövidesen esni.

— Milyen fürdőhelyek működnek az idén. A Nemzeti Természetjárás Hivatal (Oficiul National de Turism) közli, hogy az alábbi fürdő és üdülőhelyeket feloldották minden eddigi korlátozás alól: Carmen Sylva, Mangalia, Herkulesfürdő, Olanesti, Buziás, Calimanesti, Govora, Pucioasa, Vizakna, Szováta, Lippa, Bázna, Sinaia, Poiana Tapului, Tömös és Breaza.

* Ma, szombaton este, pontosan 7 órai kezdettel a Magyar Népi Szövetség brassói székházában (Str. Prezan 5) Halász Sándor tart előadást „A fabianizmustól Attlee öröngyig” címmel.

Olvassátok és terjesszétok a Népi Egységet

Testnevelés

Brassói labdarúgó-műsor az Olympia pályán:

Szombat délután fél hat órakor az „Augusztus 23” elnevezésű bukaresti üzem (Malaxa) jökeességi csapata játsszik barátságos mérkőzést a Schiel együttesével. Előmérkőzést a Schiel II—Schierg játszik.

Vasárnap délután Miess—CFR B csapat (Locomotiva). Utána a volt Brasovia öregfiúk csapata—Brassó város öregfiúk válogatottja. Ezt követően „Migra” Bukarest (G. Alexandrescu cipőgyár) három szakcsapatja válogatott játékosokkal lép a pályára a Hakoah ellen.

Sepsiszentgyörgyön: Szombaton délután „Migra” Bukarest—Sepsiszentgyörgyi NSE.

Vasárnap délután: Medgyesi „Spárta” Sepsiszentgyörgyi NSE. Előmérkőzést játszik az A. S. Scheiu Brassó—NSE Sepsiszentgyörgy I.

Vidékre mennek vasárnap: Az Astra Moreniben, az Ardealul Botfaluban játszik az Indumin ellen, a CFR Sebeben megy és az ottani CFR-rel küzd.

Előre láthatóan kedden az Olympia pályán az UAB a marosvásárhelyi Munkás Testező Egyesület csapataival fog találkozni, míg csütörtökön a Juventus jön Brassóba, hogy összemérje erejét az AR együttesével. A jövő csütörtökön, augusztus 16-án, a legjobb szakcsapatok csapata egyike, a bukaresti Carmen vendégszerepel Brassóban, ellenfele az IAR és az UAB válogatott csapata lesz.

C Mint hírlík, a helyi labdarúgó tanács határozata értelmében a toháni Malaxa csapatától a játsszi jogot megvonták és pénzbürságra ítélték a jogtalan bukaresti szerepléséért. Ugyszintén a Metrom csapatát is felfüggesztéssel és pénzbürsággal büntették jogtalan játékos szerepléséért.

Az Encián T. T. E. tagjai tudomására hozza, hogy szombaton délután fél 7 órakor az egyesület helyiségében rendkívüli hetiértekezletet tart, amelyre a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri.

Biedermayer szalont

és kisebb perzsaszőnyeget alkalmi vételre keresek.

Ajánlatokat „Biedermayer” jelígeré a kiadóba kérek.

CORSO MOZGÓ BRASSÓ

Ma és a következő napokon.

A szovjet filmgyártás legnagyobb filmje mely Londonban az első díjat nyerte

A CIRKUSZ

Nagyszabású, pazar filmalkotás.

Előadások naponta 3 órától este 23 óráig folytatódólagosan.

Kiadóhivatalunk bukaresti kizárólagos megbízottja C. M. Vogt, biron de publicitate, Boulevardul Elisabeta 6. et. II. telefon 5.19.07 felvesz hirdetések, előfizetéseket, laprendeléseket kiadóhivatali áron

Bukarestben

minden új magyar könyvet kölcsön kaphat Magyar kölcsönkönyvtár, Bukarest, Calea Victoriei 50.

(Telefonpalotával szemben) Subsol.

ÉRTESÍTÉS

Alulírott DAVID JANOS, marosvásárhelyi gyógyszerész, a

DAVID OXIGEN BORAX CRÉM NAPPALI HASZNALATRA

DAVID OXIGEN BORAX CRÉM ÉJJELI HASZNALATRA

DAVID OXIGEN BORAX SZAPPAN és

DAVID OXIGEN BORAX PUDER

hirneves cikkek feltalálója, ezennel kijelentem, hogy e cikkek egyedül jogosított gyártója és a gyártási titok jogtulajdonosa a következő laboratórium:

ODOL R. T.

STR. APOSTOL MARGÁRIT 34 sz.

Észak-Erdély lecsatolása után (1940) a romániai piacon a mai napig forgalomba hozott és az Odol-Pharma piros etichet nélküli dobozok hamisítványok és jogtalanul lettek forgalomba hozva, mert nem tartalmazzák az én eredeti anyagjaimat és nincsenek az én receptjeim után készíve.

DÁVID JÁNOS (s. k.)
gyógyszerész
MAROSVASARHELY

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés 10 szög 500 lei, minden további szög 50 lei. Az ingatlan és üzleti célt szolgáló hirdetéseknek kétszeres díjazás. A háromszorra feladott hirdetések után a negyedszer lekötés ingyenes.

Foglalkozás

Jó családból való, ötven éves, rendszeres nő elmenne magányos férhez hávezetőknek. Ajánlatokat „Csendes otthon” jelígeré a kiadóba kérek. 1894

Ugyes jól főző mindenest keresek augusztus 15-re. Cím: Rányász, Brassó, Regele Carol 2. 1924

Fűrészüzemhez gyakorlattal bíró gépészt azonnali belépésre keresünk. Mátyás Testvérek, Kozmák, Csikmege. 1948

Mérlegképes autorizált könyvelő félnapos esetleg óráknyelvést vállal. Cimeket a kiadóba kérek. 1910

Adás-vétel

Előrendű faj angoranyulak eladó. Érdeklődni: Brassó, Oct